

Luhtatie 9

31300 Tammela

LIIKENNE JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Asia: Lausuntopyyntö LVM 041:00/2008

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitetyksi ajoneuvojen katsastusluvista

Liikenne- ja viestintäministeriö on tehnyt alustavia muutosehdotuksia lakiin ajoneuvojen katsastusluvista (1099/1998). Keskeisin muutosehdotus on riippumattomuusvaatimuksesta luopuminen, mikä muuttaisi merkittävästi katsastustoiminnan toimintaedellytyksiä Suomessa. Alla esitetään Moottoriajoneuvojen Katsastusmiehet ry:n näkemyksiä ministeriön muutosehdotuksista.

Nykyään katsastus toimii korjaamotoiminnan laadunvarmistuksena, mikä edistää kuluttajansuojaa ja liikenneturvallisuutta. Ehdotuksen mukaisella korjaamoiden suorittamien korjausten ja katsastuksen näennäisellä erottamisella (eri henkilö suorittaa tai saman omistajan toiminnot eriytetään eri yhtiöiden alle), laadunvarmistus ei enää jatkossa toimisi. Yrityksen tai sen omistajan intressi ajaa liikenneturvallisuuden ohi.

Euroopan maissa (esim. Iso-Britannia, Hollanti ja Norja), joissa korjaamot voivat tehdä katsastuksia, katsastuksen hinnat ovat korkeimmat, myös selvästi Suomen hintaa korkeammat. Katsastuksen asiakashinta ei tulisi alenemaan olennaisesti Suomessa, jos korjaamot saisivat täällä katsastaa. Korjaamoiden katsastusoikeuteen liittyä myös vaara että korjaamokatsastajat vaativat ylimääräisiä korjauksia. Näistä syntyy katsastusmaksuihin verrattuna merkittävä lisäkulu kuluttajille.

Tutkimukset osoittavat, että korjaamoilta huolletuista autoista 20 % hylätään määräaikaiskatsastuksessa liikenneturvallisuudelle vaarallisen vian takia.

Ehdotettu standardin 9001-mukainen sertifioitu laatujärjestelmävaatimus riippumattomuuden varmistamiseksi ei yksistään täytä katsastusdirektiivin vaatimusta eikä takaa riippumattomuutta.

Myös Euroopan komissio suosittelee ko. standardin mukaista akkreditointia. Suomen tulisi tässä tilanteessa odottaa uutta EU-sääntelyä, eikä lähteä tekemään muutoksia, jotka saattavat olla ristiriidassa uuden EU-sääntelyn kanssa.

Katsastuksen ja korjaamotoiminnan välillä on selkeä intressiristiriita. Kiusaus ylimääräisiin vikojen korjauksiin on suuri, toisaalta intressi sellaisten vikojen löytämiseen on pieni, joissa korjaamo ei saa suoraa korjausliikevaihtoa.

Uusi malli vaatisi valtion merkittäviä lisäpanostuksia valvontaan. Maissa, joissa korjaamot voivat suorittaa katsastuksia, on luotu erilaisia menettelyjä, joilla direktiivin edellyttämä laadunvarmistus pyritään saavuttamaan. Yhteinen piirre näissä on se, että valvontaorganisaatio on massiivinen.

Katsastuksen korjaamotoiminnan laadunvarmistusroolin poistaminen sekä koulutusvaatimusten alentaminen johtaisivat liikenneturvallisuuden heikkenemiseen. Myös ehdotukseen sisältyvä katsastajien koulutus- ja pätevyysvaatimusten alentaminen johtaisi katsastusten laadun ja liikenneturvallisuuden heikkenemiseen. Katsastustoiminnan laatua heikentäisi väistämättä myös ehdotukseen sisältyvä koeajorataa koskevan vaatimuksen poistaminen.

Katsastuspalveluiden saatavuus on nykyisin kaikkien katsastuspalveluiden osalta kattava. Toimilupien eriyttäminen tulee heikentämään raskaan kaluston palveluiden saatavuutta. Syrjäseudulle kaavailut helpotukset katsastustilojen ja laitevaatimusten osalta aiheuttaisivat merkittävän laatutason heikentäminen sekä riskin liikenneturvallisuudelle, myös kansalaisten yhdenvertaisuus vaarantuisi.

Eryteisesti riippumattomuusvaatimuksesta luopuminen aiheuttaisi nykyisten katsastusyriyten toiminnan alasajoa, toiminta on nyt suunniteltu katsastustoiminnan vaatimusten mukaiseksi.

Esitetyt muutokset aiheuttaisivat katsastustoiminnan valvonnalle massiivisia lisäkustannuksia. Valvontaan liittyvien rangaistusten kohdistaminen toimipaikan lisäksi myös katsastuksen suorittajaan on selkeä parannus nykyiseen käytäntöön.

Lain valmistelussa tulisi huomioida myös EU-säätelyyn lähiaikoina mahdollisesti tulevat muutokset.

Liikenneturvallisuus terveisin

Jukka Malinen

Puheenjohtaja

Moottoriajoneuvojen Katsastusmiehet ry

